

Verhalen van de Lacune

Tweede

Het Gouden Boek

Carine J.A. Maes

INHOUDSOPGAVE

Proloog	7
Gesprek	9
Een onverwachte bezoeker	13
Afdaling	19
Audiëntie	25
Het	33
Ravenia	44
Bloeddoop	49
Pact	56
Appolonia	62
List	68
Wissel	76
Verhalen	81
Blauwe Bergen	90
Geen afscheid	95
Over de brug	102
Het hoofd van de geheime dienst	107
Torenprinses	112
Torendagen	117
Blauw	126
Solana's terugkeer	130
De belofte	134
De Ring van Vuur	139
Zolot	145
Kristal	148
Wortels	153
Ara	157
Itru	160
De Muur	164
Nar en de feeks	169

Gered	173
Het kluwen ontrafeld	179
Balderus.....	186
Reis	192
De magische tuin.....	198
Chaoz de waanzinnige.....	209
Op de ark	217
Bedwongen vuur	222
Aankomst.....	226
Confrontatie	234
Vergetelheid	241
Epiloog.....	247

Proloog

Er was eens leegte, gemis: de Lacune. In haar eenzaamheid ontvlamde zij en baarde een oceaan die ze bezaaide met eilanden. Het grootste noemde ze Vasteland, het werelddeel van de Vier Windstreken. Het rijk in het noorden met haar spaarzame nederzettingen van mensen, werd het jachtterrein van wolven. In het Zuidrijk heersten de krijgsheren-handelaars.

In het mildere oosten en westen regeerde de ravenstam, gedaanteverwisselaars met edel bloed. De aan hen verwante merelheksen stonden hen bij. De koninklijke ravenfamilie kon ook rekenen op de kennis van weerkatten uit het Zuidrijk. Er was rust en er was evenwicht, tot de Zusteroorlog uitbrak, een bittere strijd die de banden tussen oost en west verscheurde.

De Lacune was ontevreden en voorbij het noordelijk deel van de oceaan maakte zij een nieuwe wereld van mensen, achter een muur van vast, groen vuur.

Gesprek

Twee vrouwen stonden in het maanlicht onder de purperen sterrenhemel. Het uitspansel gaf het teken van de merel bloot, een constellatie in de vorm van een vogelsnavel. De spits ervan was als een pijlpunt naar het oosten gericht.

Ze hielden hun hoofden dicht bij elkaar. Boven hun wijde kappen vormden hun lange haren één haardos, hun gestalten versmolten tot een breed silhouet. Ze waren buiten gehoorsafstand van het heksenhuis, het nieuwe onderkomen dat de ravenkoningin van het Oostrijk hun had toegewezen. Wat ze elkaar te vertellen hadden, was riskant. Ze beseften waar de trouw van de meerderheid van de heksensociëteit lag: bij Balderus de weerkat, hun heksenmeester.

‘Onze leiders begaan grove fouten. In het noorden is het geweld al losgebarsten,’ fluisterde Solana.

‘Wat wil je, met die zachte aanpak?’

‘Wat je zegt, Appolonia. De weerkat heeft het verbond van merelheksen tot vazal gemaakt van de oostelijke ravenstam.’

‘Gastvrij zijn ze anders wel, ik heb het hier best naar mijn zin. Bovendien zijn zij verwant aan ons.’

‘Verwar hun gastvrijheid niet met opportunisme! Eeuwenlang heeft onze sociëteit geen partij gekozen in het werelddeel van de Vier Windstreken. Ja, verre familiebanden aanhalen, daar is niets op tegen. Maar wij hebben de raven altijd bijgestaan als adviseur, niet als lakei of nar!’

‘Balderus, onze heksenmeester, heeft die koers inderdaad gewijzigd...’

‘Herone had een visie. Ze heeft Gubrel gesteund. Samen sloegen ze de macht van de plaatselijke raven aan stukken.’

Appolonia fronste haar wenkbrauwen. Herone was oud nieuws, wat haar betrof. Ze zat opgesloten in de rivier. De stroom zou haar gevangenis zijn, vier jaren lang.

Solana hield haar hoofd nog dichterbij en keek in Appolonia's ogen. 'Ja, ik weet wat je denkt. Gubrel was een dictator. Maar hij bracht rust, orde, duidelijkheid.'

'Hij was een tiran van de zuiverste soort. En vergeet niet wat hij met het woud heeft gedaan.'

'Aan welke kant sta je eigenlijk, Appolonia?'

'Je weet dat ik niet zo tuk ben op weerkatten. Als ik moet kiezen tussen kat of merel, is de keuze snel beklonken.'

'Tenzij hij je in een roes brengt.'

'Dat telt niet mee. Op mij kan je rekenen.' Ze omvatte teder het gelaat van Solana met beide handen en kustte haar.

Solana protesteerde: 'We moeten oppassen! Niemand kan ons hier horen, maar onzichtbaar zijn we niet. Heb geduld, mijn lief. Er komen nog maanloze nachten genoeg om ons in te verschuilen.'

'Ik verlang naar je.' Appolonia's stem was verworden tot hees gefluister. Haar hart bonkte fel. Solana was het middelpunt van elke gedachte die ze had, op ieder moment. De heks met de groene ogen en zwarte haren met aan de linkerkant een streng die zo rood was als koperdraad, was zeker een hoofd groter dan zij. Ze was ranker dan een riet, had smalle dijen en kleine borsten. Haar lichaam was bijna als dat van een jongeman. Zelf had ze uitgesproken vrouwelijke welvingen, een mollig buikje en stevige benen. Ze liet haar hand over Solana's heup glijden en merkte hoe die werd aangetrokken naar haar aanraking.

Maar het object van haar begeerte sprak ongestoord verder. Solana was een denker, een prater. 'Een duidelijke koers is beter dan het lankmoedige geknoei van de ravenkoningin en die dwaze broer van haar, Raaf. Balderus is toch een chirurgijn? Kent hij niet het gezegde dat zachte heelmeesters stinkende wonden maken? De westelijke en oostelijke raven mogen niet herenigd worden. Het is genoeg geweest.'

Vanaf nu hoort het ravenrijk ons toe. Ons, merelheksen. Wij hebben te veel aanzien verloren in de loop van de tijd. We moeten opnieuw machtig worden. Iedereen moet beven bij zelfs maar een spoor van een gedachte aan onze sociëteit. Ik wil geen lid zijn van een zwak genootschap dat alleen goede raad uitdeelt. De kaarten liggen anders, we kunnen hoog spel spelen, en winnen!’

‘Wat ga je dan doen?’

‘Eerst de ravenprinses de pas afsnijden.’

Meende ze dat? Wilde Solana verwant bloed vergieten? Appolonia slikte het gevoel dat haar keel werd dichtgeknepen weg. Solana stootte een hikkend lachje uit.

‘Wees gerust, ze blijft ongedeerd. Ravenia reist naar het Westrijk. Ik zorg ervoor dat ze in het ouderlijke kasteel een blijvend onderkomen vindt. Je kan op je beide oren slapen, dure spullen berg ik veilig op.’

‘En wat wil je van mij,’ lispelde Appolonia, terwijl ze haar vingers plagerig naar beneden liet glijden.

‘Je hebt heerlijke handen, mijn lief,’ hijgde Solana, ‘maar nu niet, nog even geduld. Ik wil dat je ons verwisselingsexperiment uitvoert.’

Appolonia trok zenuwachtig haar handen terug. ‘In mijn eentje, bedoel je? Zonder jou?’

‘Raaf moet Ravenia vergeten. Ik heb alles voorbereid, al wat je nog moet doen is de bezwering uitvoeren.’ Solana pakte Appolonia’s hand en beroerde haar vingers met het tipje van haar tong. ‘Je kan het, zorg ervoor dat je het doet terwijl ik in het westen ben. Vertrouw me. Ik heb een plan. Als het is uitgevoerd zullen we onaantastbaar zijn, onze kleine driehoek: jij, Herone, en ik. Al wie voor ons buigen wil, mag zich koesteren in de gloed van onze macht. Ik zet het wiel in beweging en de weg zal zich ontrollen. De te ruime cirkel van het oude genootschap wordt een driehoek, puntig en sterk.’

‘Puntig en sterk,’ herhaalde Appolonia.

Ze glimlachten en keken naar de nachthemel. De pijl wees hun de weg. Hij was het lichtend teken van de nieuwe tijden die gingen aanbreken.

Een onverwachte bezoeker

De jonge merel protesteerde, haar schrille schreeuw borrelde op in de vallei. Nee, zij zou geen prooi zijn voor deze valk. Hij had zijn klauwen om haar rug gekromd, haar geslagen met zijn valkentang en nam haar mee. Ze hield zich dood, haar spieren hingen slap, toch was ze springlevend. Haar vermoorden midden in zijn vlucht? Ze dacht het niet. Wat zou hij schrikken als hij merkte welke buit hij bij zich droeg.

Hij voerde haar de vallei uit en ze zag de stad. Haar bestemming. Wat een meevaller! Op haar eigen tempo had ze nog uren moeten vliegen voor ze Wijerburcht zou bereiken. Hij bracht haar naar een vroegere uitkijktoren, in het midden van de omwalling. Hier was ze nooit eerder geweest en haar intuïtie vertelde haar dat dit een betekenis had.

De valk landde op een brede richel die de kop van de toren omkranste, en liep verder tot bij een kijkgat. Er lagen resten van eerdere prooien: een verschrompelde eendenkop, verdroogde duivenvleugels. En verder witte vegen van uitwerpselen, die als vettige tranen naar beneden waren gedropen uit de smalle spleet die hem toegang tot de toren verschaftte. Veren zag ze ook, lichtbruine en grijszwarte, van nog een andere prooi of van zijn uitgevlogen jongen? Ja, ze moesten uitgevlogen zijn. Het kon haast niet anders. De zon blonk hoog in de ijlblauwe hemel. In het Oostrijk was het al zomer. In het Westrijk begonnen de seizoenen met enige vertraging, toch was de lente hier al verder gevorderd dan ze had verwacht. Jammer, ze had zich verheugd op het verstoren van een roofvogelnest. In haar andere gedaante kon ze een valkenpaar wel aan. Maar eerst moest hij haar naar binnen brengen.

De valk wipte en fladderde tot in het gat. Even loste hij zijn greep; dat was genoeg. De merel fladderde weg en liet zich naar binnen vallen, van de lichte dag de duisternis van de toren in. De roofvogel krijste verontwaardigd. De merel vloog dieper het gebouw in. Binnen een fractie van een seconde gebeurde het: de merel verdween en er verscheen een vrouw in een lange mantel. Eronder droeg ze een strakke, lange broek, gemakkelijke vilten laarzen en een tuniek met een smalle leren riem, voorzien van buidels met allerlei kruiden. De riem zelf zat verborgen onder een brede, lichtblauwe sjaal, waaronder ze op haar rug proviand meedroeg. Tussen de riem en haar hemd blikkerde de botte buitenkant van een scherp lemmet. Haar zakmes droeg ze altijd bij zich.

Solana keek tevreden naar de vogel in het torenraam en grijsde. Hij krijste opgewonden naar de onverwachte indringer, die hij zelf in zijn schuilplaats had binnengebracht. Hij schreeuwde langgerekt en klaaglijk en sloeg met zijn formidabele vleugels. Wilde hij haar afschrikken? Het bracht haar niet van haar stuk.

Achter haar knarste een deur.

‘Peregrijn, wat is er aan de hand? Doe eens rustig!’

Een jongeman kwam naar binnen. Hij had lange, magere benen, een slank, weinig ontwikkeld bovenlijf en slungelige armen. Hij mocht dan een jongensachtige gestalte hebben, zijn gezicht leek op een doorgeploegd veld. Zijn aftandse, vaalgrijze hemd hield hij bijeen gesnoerd met een dik koord en zijn linnen broek was van een snit die Solana nooit eerder had gezien. Waarschijnlijk zelfgemaakt, dacht ze. Zijn veel te grote, grijze ogen stonden ver uiteen, bijna zoals de ogen van een hert, aan de zijkanten van zijn hoofd. Ze zaten op de plek waar je zijn oren zou verwachten, alleen ontbraken die. Naast elk oog zag ze enkel een gaatje, zonder schelp. De jongeman deinsde achteruit zodra hij haar zag. Zijn valk wickete onophoudelijk met zijn vleugels, zijn schrille gekrijs sloeg over.

‘Wat doet u hier,’ vroeg hij bedaard, en Solana grijsde nog meer. ‘Hoe bent u in de toren geraakt?’

‘Gevlogen,’ zei ze droog. ‘Gevlogen, net als hij daar.’ Ze wees op Peregrijn die rustiger werd toen hij bemerkte hoe onbewogen zijn vriend was.

‘Ik word verwacht bij de koningin, maar jouw valk heeft me onderweg in de vallei onderschept.’ Ze grimaste. ‘Je zou hem manieren mogen leren, en om te beginnen het verschil tussen een echte merel en een merelheks, zoals ik.’

‘Is dat dan nodig?’ Het klonk spottend.

‘Dat zal ik je nog wel eens uitleggen. Voorlopig kan ik je vertellen dat je geluk hebt. Ik ben in een goede bui.’ Ze stond vlak bij hem, haar adem gleed langs zijn wang, ze kon hem ruiken. ‘Wie ben je eigenlijk?’ Hij stonk naar poederige vlerken, naar stof en een gebrek aan buitenlucht, naar natte stenen en rauw vlees.

‘Rouan is mijn naam. Ik woon hier,’ antwoordde hij kortaf en staarde voor zich uit.

Rouan dacht na. De stad was in rouw. De voorbije week had elke ochtend de doodsklok geluid. Haar sinistere gegalm daalde neer in de vallei, een uur lang, bij zonsopgang. De rouwperiode was slechts halverwege. Nog eens zoveel tijd zouden de bewoners van de kleine stadsstaat Wijerberg het lamenterende gebeier moeten verdragen. Het gaf elke dag een treurige toets, zoals de zwarte rand van een rouwkaart. En nu stond zij hier, en wilde de koningin spreken.

Kwam het door haar geur? Een herinnering besprong hem. Een jonge vrouw met ogen zo blauw als een heldere zomermiddag en haren zo blond als het koren op de velden nam zijn knuist in haar slanke hand.

‘Nee, Rouan, niet zo,’ opperde haar kalme stem. ‘Ontspan je vingers, maak ze los.’

Hij opende zijn hand in een kommetje. Ze legde het heft van haar gouden dolk erin en boog zijn vingers er een voor een omheen. ‘Zo, dat is beter! Een goede grip is erg belangrijk, als je een mes wilt leren hanteren.’

Zij had hem als kleine jongen geleerd om de prooien die de valken aandroegen te villen, hoe hij vlees moest braden boven een vuur en hoe hij de haard kon aanmaken. De valken voerden dagelijks prooien, sprokkelhout, fruit en groenten aan. In de warme maanden oogstten de vogels van de akkers, tijdens de korte, donkere dagen hielden ze nachtelijke strooptochten. Zij had de valken getraind om in zijn levensonderhoud te voorzien.

Onder de waterspuwers bij het torenraam, dat niet meer was dan een breed gat in de muur, bevond zich een stenen bassin. Iedere morgen was hij haar gevolgd en had hij toegekeken hoe ze zich door het venster wurmde en handig op de wanden van het bassin balanceerde, met gespreide armen om niet te vallen. Daar zakte ze door haar knieën, vulde de kleine houten emmer tot aan de rand en zei: ‘Ja, draaien maar, Rouan!’

Dan duwde hij de zwengel van zich af, maar kreeg geen beweging in de haspel. Hij was niet sterk genoeg. Ze lachte, haar lach was het mooiste wat hij ooit had gehoord. Een klaterende, murmelende lach, als een bergriviertje. Niet dat hij ooit een beek of rivier van dichtbij had gezien. Hij was de torenjongen. Deze toren was zijn woning, zijn enige bestemming.

‘Nooit mag je de toren verlaten,’ had ze hem iedere avond voor het slapengaan verteld. Dan stonden haar ogen groot en ernstig. ‘Je bent niet zoals iedereen, Rouan. Je bent erg bijzonder. Bijzonder en een bedreiging voor de bewoners van het kasteel.’

Hij vatte het niet. Hoe kon hij, een kind, gevaarlijk zijn?

‘Belof me dat je nooit probeert naar buiten te gaan. Hier ben je veilig, de valken zullen voor je zorgen.’

Op de vooravond van zijn tiende verjaardag had ze hem haar gouden mes cadeau gegeven en was ze bij hem aan bed blijven zitten.

‘Zoals je weet moet ik morgen weg,’ zei ze, vlak voordat hij in slaap viel.

‘Kom je nog terug?’

‘Misschien, op een dag. Ik ben niet langer welkom hier. Meenemen kan ik je niet. Het is het beste voor je. Probeer me te vergeten en wees gelukkig, zoals ik je heb geleerd.’

Toen hij de volgende morgen wakker geworden was, was ze verdwenen. Ze had hem op de eenzaamheid voorbereid en hij had er vrede mee. Hij had zich niet verlaten gevoeld: de wereld buiten zijn toren hield hem vanop afstand gezelschap. Met zijn scherpe gehoor ving hij flarden van gesprekken in de vallei op. De verhalen stegen naar hem op, samen met de etensgeuren en de rook die uit de schouwen van de valleibewoners kringelde. Hij was een onzichtbare toeschouwer van het leven dat beneden voortkabbelde. Dat, en de aanwezigheid van zijn valken, was voldoende. Hij kende niet de vreugde van ontmoetingen met andere mensen, maar daardoor bleef hem ook de pijn van afscheid nemen bespaard.

De vrouw die voor hem stond maakte Rouan niet nieuwsgierig. Ze was een van de vele gebeurtenissen die hij waarnam: hij had haar eerder gezien, ze bezocht jaarlijks het paleis. Dat deden er wel meer. Hij kende haar, hij wist wat een merelheks was en waartoe die in staat waren. Hij keek haar ernstig aan. ‘De koningin heeft zich teruggetrokken in de rouwkamers.’

‘Zozo. Is er dan iemand overleden?’

‘De koning. Hij is dood.’

‘Hoe bedoel je, dood?’

‘Wat ik u zeg. Zijn lichaam heeft zijn ziel losgelaten, vandaag is de zevende rouwdag.’ Ze was verbazingwekkend slecht op de hoogte van het reilen en zeilen in het Westrijk. Hij vervolgde: ‘De prinses, zijn dochter Ravenia, is een jaar geleden op reis gegaan en nooit teruggekeerd. Hij heeft overal naar haar laten zoeken, zelfs een deel van de moerassen in het Niemandland drooggelegd. Het bezorgde hem een fikse ruzie met de koningin. Hij loofde beloningen uit aan wie haar vinden zou. Hij stelde vruchtbare gronden ter beschikking aan handelsreizigers als die hem nieuws over haar konden bezorgen. Het

maakte de mensen gek. Iedereen ging op zoek, zonder haar terug te vinden. Hij is gestorven aan een gebroken hart, weggeteerd van verdriet. Een wandelaar vond hem kilometers ver van het kasteel, op de oever van de Rha, verdronken. Het water stond hoger dan normaal die dag. Het was vermengd met heftige lenteregens, maar vooral met koningstranen. Die wegen zwaarder dan rivierwater.'

'Niemand sterft aan een gebroken hart en edelen laten geen andere tranen dan welke andere sterveling ook. Edelman of boer, hun traanvocht is even zout en net zo licht. Maar het spijt me alleszins dit te moeten vernemen. Prins-gemaal Lev was een goede kennis van mijn genootschap.'

'De koning, bedoelt u.'

'Ja, dat zei ik toch? Mijn oprechte deelneming.'

Rouan stond stil en tuurde naar zijn blote voeten. Wat wilde ze van hem? Kon ze niet gewoon vertrekken?

De vrouw wees op de openstaande deur. 'Kom ik zo uit de toren?'

'U kunt ook vliegen,' grijnsde hij. Wat was ze brutaal. Ze moest het maar zelf uitzoeken.

De ogen van de vrouw flikkerden. 'Ik neem dat voor een ja,' zei ze kil. Ze liep hem voorbij met haar neus in de lucht. Het deurgat liet een kille luchtstroom in de kamer binnen en haar mantel wapperde op. Ze verdween uit zijn gezichtsveld.

Rouan keek haar niet na. Hij draaide zich om, stak zijn hand uit en floot naar Peregrijn die zich vergenoegd op zijn arm nestelde.

Afdaling

Solana telde elke pas die ze zette in het trappenhuis terwijl ze naar beneden liep. Bij driehonderd hield ze halt. Pijnscheuten trokken door haar kuit. De treden rezen ongelijk van hoogte onder haar op. Sommige waren onbewerkte fragmenten rots, hachelijk om over te lopen, alsof ze haar wilden afraden om haar pad te vervolgen. Toch wilde ze koste wat kost deze toren verkennen. Toeval bestond niet. Deze fantasieloze koker was op haar pad gekomen en alles maakte deel uit van het plan dat zij in beweging had gezet door hiernaartoe te komen en door de opdracht die ze Appolonia had gegeven. Haar interpretatie van de weg werd de weg en intuïtie was haar wapen.

Hoe verder ze afdaalde, hoe schaarser het licht werd. Vliegen was geen optie: ze was benauwd om haar vleugels te breken op een hindernis in het pikkedonker. Behalve dat ene smalle uitkijkgat, kort nadat ze Rouans kamer verlaten had, was ze geen vensters tegengekomen en ze was genoodzaakt om op de tast langs de muur te schuifelen. De neus van haar laars reikte als een voelspriet naar de volgende afstap. Ze bevond zich in een zwart gat: kwam er dan geen einde aan de volkomen duisternis die alle omtrekken opslokte? Het was alsof ze zelf niet bestond. Haar vingers gleden over haar lichtblauwe sjaal. Hij was er nog.

Zou Herone iets gelijkaardigs ervaren in haar gevangenis van water? Nee, ze hadden haar zintuigen vergrendeld bij haar opsluiting in de rivier, maar haar geest levend gehouden. Solana had dat vonnis mee moeten uitvoeren. Herone was afgesloten van een tastbare omgeving. Solana voelde de stenen muur, kon haar lijf aanraken, pijn voelen in haar schouder die tegen de wand schuurde. Maar zo zonder gewaarwordingen of ontmoetingen was Herone in de onmogelijkheid

om nieuwe herinneringen te maken. Ze hadden haar geketend aan haar verleden in een blind nu. Geen ochtend, geen avond, geen seizoenswisseling om waar te nemen. Ze zou niet kunnen uitmaken of er een jaar, een maand of slechts een week van haar straf was gepasseerd. Het duizelde Solana; de gedachte aan Herone glipte weg. Liep ze naar boven of naar beneden? De complete duisternis had haar in zijn greep. Was deze wenteltrap als een labyrint ontworpen om in te verdwalen, om voor eeuwig in te verdwijnen? Ze had over zulke gebouwen gehoord. Gekmakende oorden. Perfecte gevangenissen.

Een flauwe streep licht betastte haar ogen. Het duister brak open en de deugdloze schemering leek het stof van haar netvlies weg te spoelen. Er waren geen trappen of rotsblokken meer, een stenen platform liep schuin naar beneden af. Ze spande haar beenspieren om niet uit te glijden. De lichtstrook vond haar oorsprong aan de bovenkant van een houten poort. De kier van stralend licht beduidde dat ze helemaal beneden was aangekomen, hoopte ze. Haar lippen vertrokken in een scheve glimlach, haar linkervoet verkrampte. Ze ging zitten en schuifelde op haar achterwerk voort, tot ze een vlak stuk vloer bereikte. In het halfduister kon ze zien dat dat keurig was opgeschuurd. Ze draaide rondjes met haar zere voet, de pijn treuzelde, tintelde na en verdween.

Breeduit zette ze zich voor de ingang. Een handgreep of grendel was nergens te bespeuren. Hoe moest ze buiten geraken? Even overwoog ze om naar boven terug te keren. Dan dacht ze aan haar zakmes. Ze knipte het open en wrikte het lemmet tussen het hout en de wand om het als hefboom te gebruiken. Het lukte! De deur draaide naar binnen open.

Een kreet van verbazing ontsnapte uit haar keel: geen stroom van daglicht kwam haar tegemoet, of een doorgang naar een of ander vertrek. Ze was gestoten op een muur met een grillig oppervlak. Iemand had deze uitweg dichtgemetseld, met brokken uitgehouwen rots, het materiaal waaruit die ellendige wenteltrap gemaakt was. De enige uitgang zat opgesloten in de toren, net als de jongeman en zij-

zelf. Het metselwerk achter de deur was onregelmatig, alsof het vloekte en de nette torenmuur uitlachte. Er miste een brok in het slordige verband net boven de poort – als een ontbrekende tand in een onverzorgd gebit – waarvandaan het licht kwam dat ze had opgemerkt. De opening was te klein om een kind door te laten, laat staan een volwassene. Ook nu kwam haar mes van pas. Ze stootte het lemmet in het gat, tot de muur brokken kalk losliet en de bres ruim genoeg was om een vogel door te laten. Ze transformeerde in haar vogelgestalte en spartelde door de opening naar buiten. Het heldere middaglicht pijnigde haar ogen.

Ze fladderde tot op de grond en ademde dankbaar de volle buitenlucht in. Subliem. Een lange, gevaarlijke traphal met slechts een bovenverdieping en geen ingang. Een prachtige, omgekeerde vergeetput. Dit saaie gebouw bood interessante perspectieven. Ze zette zich af en vloog richting kasteel.

Wijerberg was een geïsoleerde stadsstaat met kooplieden die geen voet buiten het kleine koninkrijk zetten. Toch was de hoofdstad Wijerburcht mondain. De rijkelijk versierde woningen getuigden van de invloed van haar klandizie. Die kwam van overzee, van ver buiten de Vier Windstreken. De handelsreizigers bezochten háár – niet omgekeerd – en zij waren het die de westerse producten verspreidden in het Noordrijk, Zuidrijk en soms zelfs tot in het Oostrijk. Over dat laatste werd niet gesproken, maar het was wel zo. De ambachtsstad had een rijke traditie in stoffenbewerking, de vervaardiging van uitgelezen vleeswaren en rietvlechten. Het was een paradijs voor boeren die hun waren sleten op groentemarkten en fruitbeurzen.

De stad was in een paar maanden tijd iets kwijtgeraakt, zoals parket dat te veel belopen is en nodig in de was gezet moet worden. Ze was nog mooi met haar smalle kasseiweggetjes en de grote uitstalramen, waarboven tinnen uithangborden hingen. Het emallaagje op het buigzame metaal was gecraqueleerd, wat niet stoorde. Het droeg bij aan het imago van ouderwets vakmanschap dat de koopmansza-

ken wilden uitstralen. Vandaag lagen de straten er treurig bij. Het vuilnis lag opgestapeld voor de pastelkleurige rijwoningen. De etalages waren volgestouwd met spullen, maar zagen er verslonst uit.

Boven een beenhouwerij klepperde een plakkaat in de vorm van een vluchtend hert. De aanleunende winkel voerde het embleem van een vos die in zijn eigen, hoog opgekrulde staart beet. Het was een van de vele kledingzaken waar de stad om bekend stond. De eigenaar verkocht vroeger mantels van vossenbont, maar had jaren geleden moeten overschakelen op jassen van konijnenvacht en duinrattenvel. De kersverse prins-gemaal, die zich met goedkeuring van zijn vrouw “koning” liet noemen, had een jachtverbod uitgevaardigd op de vossen die het konijnen- en rattenbestand in bedwang hielden. Waarom hij dat deed, begreep niemand want sinds mensenheugenis teisterde een knaagdierenplaag de meest westelijk gelegen Blauwe Bergen. De handelslieden hadden eeuwenlang een matriarch gehoorzaamd en aanvaardden zijn bemoeienissen onwillig. Maar hun koningin was verslingerd aan haar mooie echtgenoot, en ze gaf hem verstrekkende bevoegdheden. Het werd nog erger na de geboorte van haar jongste kind, een zwak jongetje dat moest vechten voor zijn gezondheid. Ze hield zich niet langer bezig met de stadsstaat en trok zich zoveel mogelijk terug uit het openbare leven. Kwade tongen beweerden dat zelfs haar man haar onverschillig liet en dat hij meermaals voor een gesloten deur stond wanneer hij haar kamers wilde bezoeken.

Dat, en haar hoog oplopende ruzies met de rebelse troonopvolgster Ravenia, waren gretige gespreksonderwerpen. De roddelende koopmansvrouwen strooiden dergelijke sappige nieuwtjes met veel plezier rond in de stad. Kwaadsprekerij was het enige wapen dat ze konden bezigen tegen de lakse koningin. Hun woorden leken een onschuldig wapen, maar ze sneden messcherp en bezorgden hun genoegdoening.

Solana landde op een muur die een plein afboordde. Achter een centrale fontein was een poppenspel in volle gang. De kunstmakers

hadden hun kast opgesteld tussen de fontein en staketsels met verwilderde klimrozen. Verstopten ze zich? Aan interesse ontbrak het hun geenszins. Ze vloog op en landde gewiekt op een van de roze-laars. In het publiek bevonden zich voornamelijk jonge mannen die zich als droogbloemen hadden uitgespreid over het grasperk. Sommige van hen zaten rechtop, maar de meesten lagen loom op de grond, op hun zij of op hun buik.

De haveloze poppenspelers hadden het uiterlijk van oosterlingen. Het waren vast nomaden, de enige oorspronkelijke bewoners uit het Oostrijk die overal geduld werden. Ze trokken van streek naar streek en verkochten hun fratsen in ruil voor voedsel of kleding, naargelang wat ze op dat moment nodig hadden. Hun ravenzwarte haren hingen in vette klitten boven hun diepbruine ogen. De westerlingen, hun publiek, hadden een lichtere huidskleur en blonde tot walnootbruine haren. Beide volksstammen hadden dezelfde afstamming, maar sinds de zusteroorlog gingen ze niet met elkaar om en waren hun trekken uitgesproken verschillend.

Het spel biologeerde de toeschouwers danig. Ze verroerden geen vin en bleven muisstil. Twee poppen stonden tegenover elkaar voor het decor dat de Blauwe Bergen voorstelde, met een purpergloeiende hemel. Hun personages beeldden tegenpolen uit, de ene was blond, de andere had donkerbruine haren. Hun gelaat en gestalte waren eender, ze waren duidelijk uit dezelfde mal gekomen. Het verscherpte de tegenstelling alleen maar.

Solana glimlachte. Het was het verhaal van Oshtar en Ashtar, de ravenzussen, nakomelingen van een raaf en een merelheks, die de zusteroorlog ontketenden en het ravenrijk deden uiteenvallen. Deze potsenmakers waren allesbehalve doorsnee. Ze speelden niet alleen graag met poppen, maar ook met vuur. Dit was ooit een razend populaire legende in het Oostrijk, die uitdoofde en verslofte in vergetelheid. In het Westrijk was de vertelling van meet af aan verboden. Ze werd gefluisterd in donkere uithoeken van herbergen, die vaker dan andere tot op de grond afbrandden en dat maakte de vertelling nog

spannender. Solana had gedacht dat de jongste generatie het verhaal niet kende, en nu dook het hier op in de vorm van poppentheater? Het was voor haar opnieuw een teken dat de tijden veranderden. De klok stond klaar om teruggedraaid te worden. En zichzelf zou de wijzers een zetje geven.

Het spel liep op zijn einde. Het decor van de lichtende Blauwe Bergen ruimde plaats voor een grauwe achtergrond. Grijs mistslerten doemden op boven een donkergroen veengebied, het Niemandland. De poppenspelers hielden vier lantaarntjes omhoog. Een sonore stem verkondigde in onhandige rijmelarij: ‘Elkeen die nobel ravenbloed vergiet, speelt zijn ziel voor eeuwig kwijt; is gedoemd te dwalen, voor altijd.’

Een andere antwoordde: ‘De lijn tussen oost en west, voor eeuwig gebroken, huilde zijn verdriet tot plassen, de in nevels gehulde veenmoerassen.’

‘En het gelaat van de gouden zon werd bleek, vreugde gevangen door leed.’

‘Nu nog spoken de lichtjes rond en zingen hun refrein. Al wie ze hoort wil bij hen zijn.’

Het doek viel, uitbundig applaus weerklonk en Solana schudde haar merelkop. De raven hadden inderdaad hun hand verspeeld. Het was tijd voor een nieuw, luisterrijk begin. Geduld had ze in overvloed. Vandaag zette ze het eerste stuk op het speelbord klaar: in deze prille fase was Ludwina, koningin van het Westrijk, haar pion. Ze spreidde haar vleugels zelfvoldaan en vervolgde de weg naar haar bestemming.